

DR. JEVGENIJ PAŠČENKO O ISTOČNOJ UKRAJINI »Eksploatacija terena i ljudi u doba kapitalizma«

Objavio **Ivan Tašev**
1. svibnja 2020.

Povijesna je činjenica da se za ukrajinskom zemljom često posezalo, a kao razlog dr. Paščenko ističe da je Ukrajina Bogom dana zemlja, plodna, s prirodnim bogatstvima, ali geografski otvorena, i stoga je bila privlačna jačim agresorima. »Uvijek je pružala otpor osvajačima, uvijek je doživljavala preporode«, kaže sugovornik.

U nakladi udruge »Hrvatsko-ukrajinska suradnja« u biblioteci »Ucrainiana Croatica«, koja posljednjih 10 godina pri Katedri ukrajinstike na zagrebačkom Filozofskom fakultetu ima cilj predstaviti ukrajinske regije zanimljive hrvatskoj javnosti, objavljen je 20. naslov »Istočna Ukrajina. Donbas«. Priređivač te knjige, koja je tijekom siječnja i veljače predstavljena na više mjesta u Hrvatskoj, jest prof. dr. Jevgenij Paščenko, nekadašnji prvi tajnik veleposlanstva Ukrajine u RH.

Uz ostalo je rekao: »Već smo u našoj biblioteci, krenuvši iz Hrvatske prema Ukrajini, predstavili zakarpatsku Ukrajinu, Karpate, Galiciju i Bukovinu – u knjigama koje upoznaju s terenima gdje su Hrvati ratovali. Knjiga o Donbasu prezentira regiju koja je u središtu pozornosti međunarodne javnosti zbog ruske agresije na Ukrajinu. Hrvatska javnost malo o tome zna, ali taj rat izaziva aluziju na nedavni rat u Hrvatskoj, zato je logično prikazati tamošnje događaje.«

»Analogija agresije na Slavoniju i Vukovar«

Govoreći o reakcijama publike koja dolazi na predstavljanja, rekao je: »Hrvatska je javnost zahvalan adresat glede Ukrajine, ljudi se živo zanimaju, razumiju jer su naše zemlje vrlo slične glede političke sudbe. To je analogija agresije na Slavoniju i Vukovar, gdje je Hrvatska pobijedila, no ovdje je agresor puno jači i koban. Zato ljudi proživljavaju sve s razumijevanjem, teže imati knjigu, shvatiti povijesni i sadašnji kontekst.« Predstavljajući knjigu »Istočna Ukrajina. Donbas« koja ima 240 stranica te donosi pet članaka, dr. Paščenko ističe da se sva izdanja biblioteke »Ucrainiana Croatica« temelje na tekstovima akademske zajednice s ciljem da rasvijetle problem. »Naziv jednoga od prevedenih radova autora američkoga istraživača japanskoga podrijetla Hiroakija Kuromiya zove se 'Razumjeti Donbas'. Tekst je izabran da prikaže povijest regije kao područja ukrajinskoga kozaštva, etnički spektar stanovništva s brojnim nacijama, žestoku eksploataciju terena i ljudi u doba kapitalizma, boljševičke manevre s ciljem ne ispustiti Ukrajinu i njen istok iz neoimperijalnih odnosno sovjetskih

nauma, staljinističku intervenciju od gladomora kao genocida ukrajinskoga seljaštva do propagande i eksploatiranja radništva te industrijske regije. Politika rusificiranja stanovništva, antiukrajinska propaganda u okolnostima raspadanja sovjetskoga konglomerata i manipuliranje tamošnjim pučanstvom u sprječavanju ukrajinske samostalnosti isprovocirali su separatizam i rat. Ove i druge teme rasvjetljavaju znanstvenici renomiranih imena, to nije neki popularni ili propagandni uradak, nego je znanstveni doprinos rasvjetljavanju suvremene geostrateške problematike i težnja u slamanju samostalnosti Ukrajine i njezine obrane od agresije«, poručuje dr. Paščenko.

Ukrajina se preporodila

Odgovarajući na pitanje kako se živjelo na području jugoistočnoga dijela Ukrajine u posljednjem stoljeću, sugovornik kaže da je to »stoljeće sovjetskoga režima koji se temeljio na represijama i ideološkoj laži«. »Staljinizam je ubijao seljaštvo gladomorom u tridesetima, njemački je nacizam spalio zemlju u četrdesetima, ali Ukrajina je odgovorila s četiri ukrajinske fronte i bila je sudionik sloma fašizma. Nadalje proganjeni su intelektualci, ali je očuvan jezik. Sovjetizam je žestoko iskorištavao ekonomska bogatstva, uz propagandno uvjeravanje u svijetlu budućnost, koja nikada nije došla. Zato je i propao taj lažni sustav. Kao nagovještaj propasti buknuo je Čornobyľ, ali Ukrajina je preživjela i opet je postigla neovisnost.«

»Prema podacima UN-a, od ožujka 2014. poginulo je i ranjeno između 41 i 44 tisuće ljudi, poginulih je više od 13 tisuća, najviše civila. Tisuće djece doživjele su psihičke traume i to traje svaki dan, smrt je postala statistika, sve s ciljem rušenja Ukrajine.«

Povijesna je činjenica da se za ukrajinskom zemljom često posezalo, a kao razlog dr. Paščenko ističe da je Ukrajina Bogom dana zemlja, plodna, s prirodnim bogatstvima, ali geografski otvorena, i stoga je bila privlačna jačim agresorima. »Uvijek je pružala otpor osvajačima, uvijek je doživljavala preporode. Postojala je moćna srednjovjekovna kijevska državnost, srušena mongolskom navalom 1240. Novi preporod – kozačka državnost u otporu posezanjima jake Poljske, ali sredinom 17. stoljeća getjman Bogdan Hmeljnyč'kyj je, idealizirajući Moskovsko Carstvo, donio kobnu odluku o savezništvu. U sljedećem stoljeću Ukrajina je podijeljena između ruske i austrijske monarhije. U prvoj polovici 19. stoljeća, gotovo pred ponorom denacionalizacije, naciju je preporodio Taras Ševčenko, utvrdivši njezin jezik, identitet, ali je carizam nadalje zabranjivao sve nacionalno. S padom monarhije nastala je Ukrajinska Naroda Republika, srušena ruskim sovjetizmom. S

njegovim padom Ukrajina se opet preporodila, i danas vodi nametnuti joj rat s ciljem rušenja neovisnosti.«

Propaganda uvjeravanja

Na upit što je Ukrajini donio sukob koji traje od 2014. godine dr. Paščenko je odgovorio: »Od proglašenja neovisnosti Ukrajina je bila trn u oku Kremlja, no parlament se grčevito borio za samostalnost. Među ostalim uspio je priznati neovisnost i Hrvatske 11. prosinca 1991. Ukrajina je prva zemlja članica UN-a koja je to uradila, prije Islanda i SR Njemačke.

»Kad je bio svrgnut marioneta Kremlja Janukovyč, uslijedila je osveta. Prvo je ostvarena tajna intervencija na Krim s okupacijom ruskim vojnim snagama i paravojnim 'kozacima' uz fiktivni takozvani referendum. Počele su represije protiv ukrajinskoga i tatarskoga stanovništva, pristigla je okupacijska represivna mašinerija. Zatim je isprovocirana takozvana pobuna 'separatista' na Donbasu, u biti paravojnih plaćenika...«

Međutim, komunistička kolona se vraćala, Moskva se time koristila za kočenje osamostaljivanja, uspjela je nagovoriti da se povjeruje Rusiji i da se Ukrajina odrekne nuklearnoga naoružanja. Rat u Hrvatskoj odigrao je svoje da u vrijeme Jeljcina ne bukne slično na postsovjetskim terenima. No s dolaskom narednoga režima progovorila je neokomunistička imperijalna čežnja. Vodi se strategija povratka sovjetske zajednice s pljačkanjem nacionalnih vrijednosti. Sadašnji režim u Kremlju pomno je pripremao intervenciju, vodi se razuzdana propaganda uvjeravanja da su Ukrajinci fašisti, da Kijev želi kazniti stanovništvo ruskogovornoga Donbasa i slično. Kad je bio svrgnut marioneta Kremlja Janukovyč, uslijedila je osveta. Prvo je ostvarena tajna intervencija na Krim s okupacijom ruskim vojnim snagama i paravojnim 'kozacima' uz fiktivni takozvani referendum. Počele su represije protiv ukrajinskoga i tatarskoga stanovništva, pristigla je okupacijska represivna mašinerija. Zatim je isprovocirana takozvana pobuna 'separatista' na Donbasu, u biti paravojnih plaćenika, uz pomoć dovezene tehnike, vojnih postrojba i zapovjedništva iz Rusije te su se uništavala naselja, ubijalo stanovništvo. O razini lokanih poglavara takozvanih separatista svjedoči to da su sustavno ubijani u međusobnim obračunima tamošnjih kriminalaca.«

Zona zamrznutoga konflikta

U uvodu knjige dr. Paščenko govori o vođenju hibridnoga rata te kaže da je on »podmuklo, cinično ubijanje Ukrajinaca, uz tvrdnju agresora da on to ne radi, nego oni sami sebe ubijaju, te je kriva Ukrajina. U 'Revizoru', djelu velikoga Ukrajinca Gogolja, na pitanje zašto je batinana nedužna udovica, šef policije je odgovorio: 'Ona je sama sebi dala batina.' Službena Rusija tvrdi: 'Nas tam net', a postoje informacije, konkretna imena ruskih vojnih postrojba i časnika koji vode rat. Službeno se tvrdi da nisu srušili putnički avion, a radi se o ruskom naoružanju i upravo je nedavno započelo suđenje u Haagu sudionicima zločina. Prema podacima UN-a, od ožujka 2014. poginulo je i ranjeno između 41 i 44 tisuće ljudi, poginulih je više od 13 tisuća, najviše civila. Tisuće djece doživjele su psihičke traume i to traje svaki dan, smrt je postala statistika, sve s ciljem rušenja Ukrajine. Prema nedavnoj izjavi kremaljskoga činovnika Surkova zaduženoga za Donbas, 'Ukrajina ne postoji' i da 'za Donbas je ponižavajuće biti u njoj'. Rat bi prestao čim bi agresor povukao svoju vojsku, ali kako vidimo taj patološki antiukrajinizam ne će prestati dok je takav režim. Radi se o stvaranju zone zamrznutoga konflikta. Ukrajina, tobože kriva u ratu, morala bi obnavljati opljačkano o vlastitom trošku. Treba napomenuti da je Ukrajina uvijek donosila pozitivan utjecaj na susjednu zemlju – od uvođenja kršćanstva 988. do pobune protiv diktatora na Majdanu. Neovisna i uspješna Ukrajina može biti uzor progresa za tu zemlju koja vodi rat.«